

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljár felperes neve(felperes címe) felperesnek, ... jogtanácsos által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. június 10. napján meghozott, 19.P.24.327/2009/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Kastélyban ...-án a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat keretében meghirdették a „...” elnevezésű összejövotelt. A felperes ... társaságában elutazott a rendezvényre, mert azt tervezve, hogy az előadóhoz a szabadkőműves mozgalomra vonatkozó kérdéseket intéz, és filmfelvételeket készít. A felperest és társát a kastélyba - forgatási engedély hiányára hivatkozva - nem engedték be. Erről az eseményről számolt be az alperes által üzemeltetett ... honlap ...-én és a kiadásában megjelenő ... című napilap ...-i számában is közölt „...” című írás.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes annak megalapozatlan híresztelésével, hogy a helyszínen rendbontással fenyegető magatartást tanúsított, valamint „szóváltásba keveredett” a rendezőkkel, továbbá, hogy ez kapcsolatba lenne hozható a ... honlapnak a rendezvény megzavarására irányuló felhívásával, az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes további jogsértéstől való eltiltását és

elégtételadásra kötelezését, továbbá 200.000 forint nem vagyoni kártérítés és ezen összeg után járó kamatok megfizetésére kötelezését is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a cikk a valóságnak megfelelően tartalmazta a helyszínen történt eseményeket, illetve a felperes korábbi tevékenysége, a szabadkőművességről alkotott nézetei alapján megalapozott véleményt fejtett ki.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben alaposnak találta és ítéletével megállapította, hogy az alperes által kiadott ... c. lapban és az alperes által üzemeltetett ... honlapon ...-én közzé tett „...” című közleményben az alperes annak megalapozatlan híresztelésével, hogy felperes neve...-án a ... -kastélyban tartott múzeumi rendezvény kapcsán rendbontással fenyegető magatartást tanúsított és az kapcsolatba lenne hozható a ... honlapon a rendezvény megzavarására irányuló felhívásával, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte, hogy elégtétel adásaként az ítélet rendelkező részét tegye közzé az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül, nyomtatott lapszám esetén a perbeli közléssel azonos helyen és betűszedéssel, az internetes közlésnél pedig azonos elérhetőséggel, legalább 30 napra - ha az eredeti közlemény tovább is fennmaradt, annak fennmaradásáig - és a megállapított jogsértésért fejezze ki sajnálkozását.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 forint tőket, ennek 2009. július 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző napon érvényes jegybanki alapkamatát.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A költségekről úgy rendelkezett, hogy azt a peres felek maguk viselik.

A le nem rótt 21.000 forint illetékből a felperest és az alperest egyaránt 10.500-10.500 forint megfizetésére kötelezte a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában az Alkotmány, valamint a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (Stv.) vonatkozó rendelkezéseit, a Ptk. 75. § (1) bekezdését, 78. § (1) és (2) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság által eredetileg a sajtó-helyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott, de az általános személyiségi jogi perekben is irányadó PK 12.-14. számú állásfoglalásait ismertette, valamint hivatkozott az Alkotmánybíróság szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmával, terjedelmével, jogi védelmével és korlátaival foglalkozó 30/1992. (V. 26.) AB és 36/1994. (VI. 24.) AB határozataira. Kitért ezen kívül az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó gyakorlatára is. A Pp. bizonyításra, a bizonyítási teherre, illetőleg a bizonyítékok értékelésére vonatkozó rendelkezéseire is hivatkozott.

Az egyes kereseti kérelmeket tekintve a következőket fejtette ki.

Az elsőfokú bíróság a peres felek előadása, valamint az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2009. december 7-én kelt 1085/11/2009. számú határozata, továbbá a

felperes által a helyszínen készült felvételekből a ... oldalon „...” című anyag alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy önmagában a biztonsági őrkkel kialakult vita, valamint az a körülmény, hogy a felperes korábban igen elítélően nyilatkozott a szabadkőművesség történelmi szerepéről, bizonyos történelmi eseményekben való közrehatásáról, még nem alapozta meg annak tényként történő állítását, hogy felperes és társa botrányt kívánt volna kavarni a rendezvényen. E vonatkozásban tehát a jogsértést megállapította (1. pont).

A felperes által dehonesztáló tartalmúnak tartott „szóváltás” kifejezést az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az nem feltétlenül büntetőjogi zsurnalisztikai megfogalmazás, így a véleményalkotás szintjén a ... vezetőjével folytatott indulatos beszélgetést lehet szóváltásnak tekinteni, ezért ezt a kereseti kérelmet elutasította (2. pont).

Helyt adott viszont az elsőfokú bíróság annak a kereseti kérelemnek, hogy a cikk olyan látszatot keltett, mintha a felperes és a társa a ... felhívására jelent volna meg a rendezvényen. Mérlegelési körébe vonta, hogy a felperes a honlap szerkesztőjével az elsőfokú bíróság által is ismertén haragos viszonyban áll, és az alperes által sem vitatottan a felperes a jelenben már nem publikál azon a honlapon. Nem fogadta el az alperesnek azt a védekezését, hogy a cikknek ez a része nem a felperesre vonatkozik, illetőleg hogy a ... részéről megtörtént ilyen felhívás valós ténynek tekinthető. Értékelte a közlések szerkezeti elhelyezését is. A cikk első felében rendbontásról, illetve rendbontással fenyegető helyzetről volt szó, majd ezt követően a felperes személyével összefüggésbe hozható módon közölték, hogy egyébként a ... rendzavarásra hívott fel. Az elsőfokú bíróság szerint a közlések konkrétan megvalósuló módja alkalmas volt a hamis látszat keltésére. Mivel a ... hírportál az általános társadalmi közmegítélés szerint radikális, többségében elutasítandó nézeteket jelentet meg, ezért ha valakit ezen hírportál megbízottjának, emberének tüntetnek fel, az az adott személy kedvezőtlen megítélését vonja maga után (3. pont).

A bíróság az általa indokoltnak talált esetekben a jogsértés tényét a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja szerint megállapította és alkalmazta a c) pont szerinti egyéb objektív jogkövetkezményt is. Az elégtételadás tekintetében kifejtette, hogy a kereseti kérelemhez a bíróság nincs szorosan kötve, azonban általános követelmény az, hogy az elégtételadásnak ugyanolyan nyilvánosságot kell biztosítani, mint amilyen mellett maga a jogsértés megtörtént. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően rendelte el az elégtételadást azzal, hogy az alperes a jogsértésért fejezze ki a sajnálkozását.

A felperes által igényelt nem vagyoni kártérítés tekintetében a Ptk. 339. § (1) bekezdésére, 355. § (1) és (4) bekezdésére, valamint a 84. § (1) bekezdés e) pontjára hivatkozott, és utalt a 34/1992. (VI. 1.) AB határozatra, valamint az annak nyomán kialakított bírói gyakorlatra. A jogsértés tárgyi súlyát nem találta kiemelkedőnek, de jelentéktelennek sem. Álláspontja szerint a leírás döntő része objektíve adta vissza a történeteket, de figyelembe vette az Egyenlő Bánásmód

Hatóság által megállapított diszkriminatív eljárást is. Értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperesnek - a csatolt blog-bejegyzések szerint - a szabadkőművességről kialakított álláspontja legalább is szélsőségesnek minősíthető, így az aggodalmak a véleménynyilvánítás szintjén nem voltak eleve megalapozatlanok. Az összes körülményt figyelembe véve a Pp. 163. § (3) bekezdésében foglaltakra hivatkozással a nem vagyoni kártérítés összegét 100.000 forintban határozta meg.

A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

A rendbontással fenyegető forgatás vonatkozásában úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg, mert a kifogásolt cikkbeli közlésből nem volt kiolvasható, hogy a felperes rendbontással fenyegető magatartást tanúsított volna, és olyan tartalom sem szerepelt, hogy a felperes fellépéséből mindenképpen botrány kerekedett volna. A közlés még közvetetten sem utalt arra, hogy a felperest milyen szándék vezette a helyszínre, mert az a mondat, hogy az igazgató elutasította a rendbontással fenyegető forgatást, a cikk szerzőjének, illetve a rendezőknek az aggodalmát fejezte ki.

Álláspontja szerint az ítéletben tényközlésként értékelt mondat helyesen kizárólag véleménynyilvánításként értékelhető, és mint ilyen, nem érte el azt a szintet, amely a jóhírnév megsértésének megállapítása alapjául szolgálhat, mert nem volt indokolatlanul sértő, bántó, lealázó és nem ellenkezett a véleménynyilvánítás alapvető logikai szabályaival sem. Kiemelte, hogy a felperes - amint azt már a bíróságok korábban megállapították - közszereplőnek tekintendő, aki az erőteljesebb kritika elviselésére is köteles. A felperes - saját bevallása szerint - híve az ún. intelligens provokációnak, tehát a cikkben közölt vélemény nem nélkülöz minden alapot. Érvelését a BH1986. 272. számú eseti döntésével támasztotta alá. Utalt továbbá arra, hogy az Egyenlő Bánásmód Hatósága elmarasztaló határozatának a cikkben írtak szempontjából nem volt relevanciája.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a ... felhívása és a felperes tervezett forgatásának összefüggése vonatkozásában is téves tényállást állapított meg, és nem helytálló jogi következtetésre jutott. A cikkíró a két közlést valóban egymást követően, de külön bekezdésekben helyezte el, vagyis sem szerkesztési, sem tematikai szempontból - még az utalás szintjén sem - teremtett köztük összefüggést.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Fenntartotta, hogy a „rendbontással fenyegető” megfogalmazás nem újságírói véleménynyilvánítás volt, hanem tényközlés. Álláspontja szerint azt is figyelembe kell venni, hogy az alperes lapja a felperesi nézetekkel alapvetően ellenséges érületű olvasóknak szól, és a közlésekkel szemben a felperesnek nem állt módjában az igazságot közölni. Nem rendbontásra készült, hanem egyfajta újságírói tevékenységre, amit valóban intelligens

provokációnak lehet nevezni, ez viszont nem azonosítható az egyszerű provokációval.

Rámutatott arra is, hogy a ...val kapcsolatos közlésből a honlap és személyének összefüggésbe hozatala kiolvasható, és a jogsértő jellege is megállapítható.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül és - mivel az elsőfokú bíróság érdemi döntésével teljes mértékben egyetértett - az ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján indokaira is kiterjedően helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a következőkre mutat rá.

A perbeli esetben a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdése alapján a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesi cikk tartalmaz-e a felperes személyére vonatkozó, azt sértő, valótlan tényállítást, híresztelést, vagy a való tényt hamis színben tünteti-e fel. A cikkbeli közléseket a Legfelsőbb Bíróságnak a sajtó-helyreigazítási eljárásokra kialakított, de az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazandó PK 12. számú állásfoglalás II. pontjában foglalt iránymutatás alapján kellett megítélni. E szerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

Az ismertetett értelmezési elvek alapján a másodfokú bíróság is arra a következtetésre jutott, hogy a „rendbontással fenyegető forgatás” megfogalmazás nem egyszerűen az újságíró értékítéletét tükrözte. A szövegösszefüggésekből egyértelműen arra a következtetésre lehetett jutni, hogy a közlés a felperesre vonatkozó tényállításnak minősül. A bevezető információk, valamint az esemény leírásának szerkesztési módjából az állapítható meg, hogy az átlagolvasó szemszögéből nézve a rendbontás lehetősége a felperes személyéhez kapcsolódik. Ha pedig valakinek a személyét megalapozatlanul összefüggésbe hozzák a rendbontással, az alkalmas arra, hogy az érintettel szemben kedvezőtlen megítélést váltson ki. Az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta alátámasztani azt, hogy állításai való tényeken alapulnak, így a jóhírnévsértés megállapítása indokolt volt.

Megvalósult a jogsértés abban a tekintetben is, amikor az újságíró - szintén az alkalmazott szerkesztéssel - kapcsolatot teremtett a felperes és a ... honlap által a rendezvény megzavarására irányuló felhívása között.

E vonatkozásban azt kell kiemelni, hogy a bírói gyakorlat szerint a jogsértés rejtett utalással, akár a tudósítás megszerkesztése módjának megválasztásával is megvalósulhat. A Fővárosi Ítéltábla ezért nem fogadta el azt az alperesi érvelést,

hogy a ...val kapcsolatos közlés nem a felperesre utaló tudósításokkal azonos bekezdésben jelent meg, hanem a történet fő részét követően, majd a cikk utolsó bekezdése, mintegy a főtéma lezárásaként, a békésen lezajló rendezvénnel összefüggésben újból rátért a felperes személyére, azzal a konklúzióval, hogy amennyiben ott lett volna, csodálkozott volna az ott hallott ártalmatlan dolgokon.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a felperes olvasóközönsége ismeri azt a tényt, hogy a felperes elhatárolja magát a ... honlapon közölt tartalomtól. Emiatt a cikk által teremtett összefüggés sérelmes a felperes számára, azt a hamis képet erősíti felperesről, hogy nézete, tevékenysége mégis kapcsolódik a közvélemény többségében köztudomásúan ellenérzést kiváltó honlaphoz. A Fővárosi Ítéltábla csak utal arra, hogy a felperes előadásával és a honlappal szembehelyezkedő, bíróságok előtt is ismert fellépésével szemben az alperes a ... felhívása és a felperes személyének összekapcsolása vonatkozásban sem tudta közlésének valóságtartalmát igazolni.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg a jóhírnév megsértését és alkalmazta a felperes által indítványozott jogkövetkezményeket.

A felperes személyesen járt el, a fellebbezési eljárásban felmerülő költségét nem igazolta, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerinti költségek viseléséről kizárólag a fellebbezési illeték megfizetése körében rendelkezett a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2011. január 13.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Fülöp Györgyi s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő